

AZONNALI KÉRDÉS 2009-BEN

PÁRATLAN OLDAL - LIII. évfolyam 26. szám, 2009. június 26.

Figyelemre méltó azonnali kérdés hangzott el a múlt héten az Országgyűlésben. Cser-Palkovics András, mellesleg a Fidesz helyettes szóvivője, még melleslegebb jogász, azt kérdezte a miniszterelnöktől, hogy hogyan fordulhat elő, hogy a 2010-es sanghaji világkiállítás magyar pavilonjára olyan pályázó kaphat az államtól megbízást, amelynek ügyvezetője egykori hírszerző tiszt, vagyis állambiztonsági ügynök. A Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter válaszában rámutatott, hogy egyrészt még nem született az ügyben döntés, másrészt a Fidesz annak idején miniszterre emelt olyanokat, akik ügynökmúltjáról írt a sajtó, sőt maguk is elismerték azt. Sajnos nem mutatott rá a fontos különbségre: a Fidesz magas politikai tisztségbe emelte az említetteket, míg most csak közbeszerzési eljárásban egy állami megrendelést kapna egy vállalkozó, aki állítólag valamikor ügynök volt. Amin komolyan el kell gondolkoznunk, az nem maga az ügy, hanem a fideszes jogász-képviselő kérdése.

Magyarországon alig két évtizeddel a rendszerváltás után több millióan élnek, akik korábban születtek, fejezték be tanulmányaikat és kezdtek dolgozni, mint a Fidesz ifjú politikusai. Vannak köztük néhány százezren, akik az előző rendszerben ilyen vagy olyan tisztséget töltöttek be, és alighanem néhány ezren olyanok is, akik együttműködtek annak a rendszernek a titkosszolgálatával. (A Fidesz idősebb politikusai között is akadnak ilyenek.) Magyarországon a békés rendszerváltás része volt, hogy senkire semmiféle foglalkoztatási tilalmat nem vezettek be. Én ezt helyeslem, akkor ebben a politikai erő - az MDF radikálisait kivéve, akik később a MIÉP-et létrehozták - egyet is értettek. Orbán Viktor és Kövér László újabban gyakran tesz olyan utalásokat, miszerint ez nem volt helyes. A magyar alkotmányos rend azonban nem az ő mai, hanem akkori álláspontjuknak felel meg.

A fideszes jogász-képviselő kérdéséből viszont - Orbán és Kövér mai álláspontjával összhangban - az tűnik ki: ők nem helyeslik, hogy egy egykori ügynök ma szabadon folytathat vállalkozói tevékenységet. Hiszen ha szabadon folytathat, akkor egy közbeszerzési eljárásból sem lehet kizárni.

Amit a kérdés tanúsága szerint a Fidesz a mindenkori magyar kormánytól elvár, az az egykori rendszer egykori ügynökének diszkriminációja az üzleti életben. Vajon még mit várnak el? Vajon még kire terjedjen ki az effajta különbségtétel: az egykori vezérigazgatókra, az egykori párttitkárokra, az egykori párttagokra, még ki mindenkire? És ha az érintettek nem lehetnek vállalkozók, vajon lehetnek-e írók, lehetnek-e futballedzők, lehetnek-e filmrendezők, lehetnek-e pénzügyi szakemberek? Ha írók, elhelyezhetik-e könyveiket az állami könyvtárakban, taníthatják-e az állami iskolákban, ha filmrendezők, játszhatja-e filmjeiket az állami televízió? Lehetnek-e polgármesterek, mármint akkor is, ha történetesen nem a Fidesz jelöltjeként választanák meg őket?

A mai magyar alkotmány szerint effajta diszkriminációt biztosan nem lehet alkalmazni. De ha a Fidesz szerint az effajta diszkrimináció olyannyira elvárható a mindenkori kormánytól, hogy még számon is kériktől, ha nem alkalmazza, vajon mi kerül a magyar alkotmányba, ha a Fidesz szabadon írhatja át?

Két következtetést feltétlenül érdemes levonni ebből a történetből. Az egyik, hogy azoknak a tiszteletre méltó történészeknek, újságíróknak és más írástudóknak, akik kitartó erőfeszítéseket tesznek minél több egykori ügynök kilétének nyilvánosságra hozatalára (többek között az ÉS-ben), számolniuk kell azzal: tettük következménye nemcsak az érintettek megszégyenülése lehet, amit ők kívánatosnak vélnek, hanem az is, hogy egy esetleges Fidesz-kormányzás idején az érintettek az élet minden területén diszkriminációnak lesznek kitéve. A másik következtetés: Fodor Gábornak és Lendvai Ildikónak jól meg

kellene gondolnia, hogy az alkotmány talaján álló demokratikus pártnak nevezi-e még egyszer a Fideszt, miként azt az európai parlamenti választások másnapján a parlamentben tette, együttműködésre híva fel a derék jogász-képviselő pártját a Jobbikkal szemben.